

KÄRLEKENS TID

MAGNUS
VÄSTERBRO
ALBERT BONNIERS FÖRLAG

KÄRLEKENS TID

DRÖM OCH VERKLIGHET UNDER TVÅ TUSEN ÅR

Av författaren har tidigare utgivits:

Svälten. Hungeråren som formade Sverige 2018

Tyrannens tid. Om Sverige under Karl XII 2021

Den svarta boken. Små berättelser om död och förvandling 2022

På annat förlag:

101 historiska händelser. En annorlunda världshistoria 2015

Pestens år. Döden i Stockholm 1710 2016

Pest och kolera. Historiens värsta farsoter (med Nina Västerbro) 2017

Vålnadernas historia. Spöken, skeptiker och drömmen om den odödliga själen 2019

Albert Bonniers Förlag
Box 3159, 103 63 Stockholm
www.albertbonniersforlag.se
info@albertbonniersforlag.se

Första tryckningen

ISBN 978-91-0-018333-2

Copyright © Magnus Västerbro 2025

Formgivning: Eva Wilsson

Omslagsfoto: Peter Horree (Auguste Rodin)
och Per Myrehed (rosor)

Tryckt hos ScandBook, EU 2025

Denna bok tillägnas Nina, med all min kärlek

Innehåll

Inledning. Kärlek förr och nu 11

Del 1. Kärlekens födelse. Antiken 21

I. Passionens gåta 23

II. Det gifta livets mödor 47

III. En ny sorts kärlek 57

IV. Att välja den rätta 65

V. Mot en ny tid 78

Del 2. Kriget mellan könen. Medeltiden 93

I. Kärlekens återkomst 95

II. Det största offret 107

III. En fontän av hat 118

IV. Den frestande synden 129

V. Det goda äktenskapet 149

Del 3. Mellan två revolutioner. 1500–1700-tal 177

I. Flätorna på kudden 179

II. Från kontakt till kontrakt 195

III. Att lägga handen på sitt hjärta 219

IV. Det fruktansvärda oket 235

V. Den straffbara kärleken 256

VI. Natur istället för Gud 266

VII. Drömmen om den fria kärleken 281

Del 4. Kärlek i kolerans tid. 1800-talet 301

I. Nya tider, gamla vanor 303

II. Det tvingande äktenskapet 324

III. Att förtrollas av det sköna 331

IV. Den nya kvinnan 344

V. En svindlande tanke 367

Del 5. En skön ny värld. 1900-talet 381

I. Moderna tider 383

II. I krigets skugga 409

III. Kärlek och uppror 428

Efterord. Kärlek i vår tid 444

Slutord. Så gick det sedan 485

Författarens tack, och lite om innehållet 492

Källor och litteratur 495

Plats & personregister 534

Allt har sin tid, det finns en tid för allt som sker under himlen; en tid för födelse, en tid för att dö ... en tid att ta i famn, en tid att avstå från famntag ... en tid att tiga, en tid att tala, en tid att älska ...

Predikaren

*Eros skakade mitt hjärta
Liksom bergsvinden drabbar ekarna*
Sapfo

Det finns människor som aldrig skulle bli förälskade, om de aldrig hört talas om kärleken.
François de la Rochefoucauld

Kärleken är blind.
Gammalt talesätt

Inledning.

Kärlek förr och nu

Mia är sjutton år gammal, dotter till en bysmed. Hon fick bara några år i skolan, men hade lätt för att lära, hon är snabb i tankarna och har ett utmärkt minne. När så hennes gamla fröken blir sjuk får hon ta över undervisningen av barnen i Gårdsby småskola. Det betyder att hon också sköter det lilla biblioteket. En dag kommer arrendatorsonen Sven genom skogen för att låna en bok. Han går snart sin väg, men återvänder gång på gång, mer för hennes skull än för böckerna. Tre år senare är de gifta.

Ulrika Eleonora lämnar gården och rider in i skogen. Där byter hon om, lägger ifrån sig sina kvinnoplagg och tar på sig manskläder. Från och med nu kommer hon att kalla sig Vilhelm. En tid senare möter han pigan Maria. En natt, i drömmen, ser Vilhelm sig själv förklara för Maria att han älskar henne, att han ”vill leva och dö med henne”. I drömmen svarar Maria: ”det vill jag göra dig tillbaka”. Så fort han vaknar skyndar Vilhelm till huset där Maria bor. Men han vågar inte berätta vad han känner, utan skriver ett brev som han nervöst överlämnar. Maria kan själv inte läsa, hennes matmor får göra det åt henne. Pigan blir oerhört förvånad; hon hade ingen aning om att Vilhelm hyste sådana känslor för henne. Och matmodern avråder. Ni är så unga och så fattiga, ni borde vänta.

Men Vilhelm envisas. Han fortsätter sin uppvaktning och Maria säger till sist ja. Vilhelm blir make, Maria hans brud.

Det dröjer två veckor efter bröllopet innan Vilhelm vågar berätta sanningen, att han i själva verket äger en kvinnas kropp och kön. Maria blir först förskräckt, men snart tänker hon att det är gott så. Ja, till och med bättre? Hon har ändå aldrig ”på det sättet” varit intresserad av manfolk.

Under tårar försäkrar de båda att de ska bevara den stora hemligheten och inte bry sig om något annat än att leva ”uti äkta kärlek”.

Pierre är intelligent och omsvärmad. Så vacker att han, om han får säga det själv, inte behöver blygas inför någon utan skulle kunna få vilken kvinna som helst. Inte för att han vill, han har trots allt vigtt sitt liv åt Gud och önskar inget annat. Men så får han höra talas om Héloïse. Hon är utbildad och beläst, långt mer så än de flesta kvinnor i denna tids Paris, och blixtrande intelligent. Pierre ser till att gå på en föreläsning där han vet att hon kommer att vara. Och genast vet han:

Hon måste bli min. Jag måste bli hennes.

Snart delar de säng. Han bryr sig inte längre om sina teologiska studier och sin undervisning utan skriver visor om deras kärlek som sjungs i hela staden. Många år senare, när han har kastrerats av hennes hämndlystna morbror, de två har skiljts åt och hon har gått i kloster, kommer han att ångra allt, men Héloïse minns den lycka som de en gång kände, och allt som de i sin passion gjorde med varandra; hon minns det så väl att hon ofta, trots att så många år har gått, inte kan tänka på annat. När hon borde be eller lyssna på mässan, när hon borde ägna sig åt Gud, ser hon istället framför sig ”de kärlekens njutningar som vi tillsammans hängav oss åt”. Och dessa minnen är så ljuvliga att hon inte kan förmå sig att försöka ta avstånd från dem, trots att hon vet att hon egentligen borde.

Samuel får se en bild av Olivia under en fartygsresa till Palestina; det är hennes bror som visar honom den. Tillbaka i USA söker han genast upp henne, och inom några dagar är han säker. Han är förälskad, på ett sätt som han aldrig hade kunnat föreställa sig att han någonsin skulle bli. När han friar säger hon nej, men förklarar att de kan fortsätta att vara vänner, och hon erbjuder sig att lära honom att bli en bättre kristen. Två år senare friar han igen, och då har hon ändrat sig. Många år senare kommer Samuel skriva att den som inte varit tillsammans med samma människa i en fjärdedels århundrade inte vet vad verklig kärlek innebär.

Kenelm och Venetia möts vid kungens hov. Båda kommer från förnäma familjer, de är vackra och unga och blir passionerat förälskade. Snart har hon gett honom en lock av sitt hår och han har svarat henne med en diamantring. Men deras mödrar har andra planer för sina barn. Kenelm skickas ut i Europa, så att de två ska glömma varandra. Snart går ryktet att han har dött i havet utanför Marseille. Och när han desperat skickar brev efter brev hem till henne för att berätta att han faktiskt lever lägger hans mor beslag på dem.

Först efter fem år kan de två gifta sig, utan att deras föräldrar vet om det. Deras första barns födelse hålls också hemlig för omvärlden. Men till sist vågar Kenelm och Venetia låta alla veta vad de själva sedan länge varit övertygade om; att de älskar varandra innerligt och att det är en kärlek av det slag som är den största välsignelse som en människa kan uppleva på denna jord.

Valentine och Sylvia möts för första gången över en kopp te. Det går inte särskilt bra. Valentine är i tjugooårsåldern, stilig, elegant, kortklippt och bär kostym som en man, på det sätt som vissa kvinnor har börjat göra. Sylvia, mer än tio år äldre, redan erkänd författare, känner sig gammal och trist i jämförelse och kan inte låta bli att vara brysk och otrevlig. Men de två kvinnorna kommer att mötas på nytt, och Sylvia bjuder så småningom in den yngre till sin nyköpta stuga på landet. Valentine är vid det laget övertygad om att Sylvia bara ser henne som en vän. Men om natten, i hennes drömmar, förklarar de båda varandra sin kärlek och är så oerhört lyckliga.

En höstkväll när de två ligger i varsitt rum men kan prata med varandra genom den tunna väggen, beklagar sig Valentine över att hon tycks vara dömd att aldrig få det hon verkligen vill ha. ”Jag tror ibland”, säger hon, ”att jag är fullständigt oälskad”. Det är något i Valentines röst i den stunden, berättar Sylvia senare, något så sorgset men också rörande, som får henne att våga ta steget – hon skyndar in i rummet intill för att säga till Valentine att hon aldrig får tro något sådant. De två ser på varandra. Efter ett ögonblicks tvekan drar Valentine till sig Sylvia, upp i sängen. Från den stunden är de älskande. Snart har de lovat att dela allt med varandra, sina dagar, sina tankar, sina liv.

De två träffas på nätet. Först skickar de korta meddelanden till varandra, sedan allt längre. Lone letade egentligen efter en annan sorts man, en med längre utbildning om inte annat. Den här har inte ens läst på universitetet, han är självlärd tekniker, specialiserad på audiosystem. Han är dessutom skild och har ett barn sedan tidigare. Men vad spelar det för roll när två människor dras till varandra på det sätt som de gör? Snart kretsar hennes tankar ständigt kring vad de skriver till varandra, deras texter blir allt längre och alltmer intima. Men hur ska de gå vidare? Hon drar sig för att föreslå ett möte i den fysiska världen. Tänk om hon blir besviken. Eller om han blir det.

Så kommer meddelandet som avgör saken – där står inget annat än en adress. Lone tvekar inte, utan skyndar ut för att cykla bort till mannen som visar sig bo inte långt ifrån hennes hem. Med bankande hjärta ringer hon på dörren. Det första han gör är att kyssa henne. ”Det är bara något vi måste ha överstökat”, säger han. Sedan stiger hon in i hans hus. Det är början på de tretton år som de kommer att få tillsammans.

✧

Så kan det se ut, mötet. Kvinna möter man. Kvinna möter kvinna. Eller: någon som inte ser sig varken som det ena eller det andra möter någon som inte heller vill begränsas av så grova klassificeringar. Helt enkelt: en människa möter en människa.

Hundratals år, nästan tusen, har gått mellan det första och det senaste av dessa sju par. Ändå talar de om kärlek med ord som kan tyckas märkvärdigt lika. Men handlar det verkligen om samma sak? När Pierre Abélard och Héloïse i Paris på 1100-talet drabbades av en passion som skakade om dem för livet, var det samma känsla som fick Sylvia Townsend Warner och Valentine Ackland att falla i varandras armar i en stuga på den engelska landsbygden senhösten 1930?

Själv vill jag gärna tro det. Tro att människor i alla tider har drabbats av kärleken, och att de också har försökt följa sitt hjärta vart än det leder dem, och att de inte alltid var så utlämnade till samhällets, föräldrars eller släktingars krav som man lätt tänker sig när man ser framför sig hur människor hade det i äldre tider. Det är nämligen vad jag tycker

mig ha lagt märke till under arbetet med mina tidigare böcker. I dessa, som handlat om mörka ämnen som pest och svält, krig och förtryck, har jag också, så att säga i utkanten av synfältet, skymtat människor som agerat mycket bestämt för att försöka vinna kärlek, eller för att fly undan kärlekslösa relationer. De har inte sällan gjort uppror mot både traditioner och förväntningar, allt för att försöka skapa sig det liv som de själva såg som värt att leva.

För vissa kanske det låter självklart. Visst har väl människor i alla tider blivit förälskade och försökt skapa utrymme för den känslan? Är inte det en del av vår natur?

Men saken är faktiskt långt ifrån given. Tvärtom finns det många som skulle protestera mot en sådan uppfattning, av olika anledningar. Vissa skulle säga att det kanske finns något konstant i själva den omedelbara fysiska attraktion som människor kan känna för varandra, men när det gäller det större begreppet kärlek, vad det betyder för den enskilda människan att bli kär, att älska, har i själva verket så mycket förändrats över tid att våra känsloliv numera är radikalt annorlunda än vad de en gång var. Så även om man för länge sedan talade om kärlek, och då mycket väl kunde använda ord som är märkvärdigt lika nutidens, så *menade* man något annat med det än vi i allmänhet gör idag.

Andra kanske skulle säga att en förälskelse av det slag som till exempel drabbade Pierre och Héloïse i medeltidens Frankrike mycket väl kan likna det som människor än idag upplever – men att möjligheten att leva ut sådana känslor förr var sällsynt. För de flesta var tillvaron helt enkelt för hård och fattig, för tyngd av ekonomiska och sociala krav, för att den sortens kärleksrelationer skulle vara något som de förväntade sig att få vara med om. De hörde förstås talas om kärlek i sånger och berättelser, och dagdrömde kanske om passionen som skulle förändra deras liv. Men när de blev vuxna fick de nöja sig med en partner som valts ut åt dem av föräldrar eller andra släktingar utan större hänsyn till vad de två kände för varandra. Kanske hade de aldrig ens sett sin blivande livspartner innan de vigdes. Äktenskapet var ändå i första hand till för att lösa praktiska problem: det var där familjen skulle hållas vid liv och nya generationer skapas, det var en ekonomisk och social produktionsenhet mer än något annat. Det bästa som det gifta paret

kunde hoppas på var därför att de med tiden skulle komma att känna en form av stilla tillgivenhet för varandra. ”Människor har alltid älskat kärlekshistorier, men sällan försökt leva i dem”, som den amerikanska historikern Stephanie Coontz har uttryckt saken.

Dessa tankar innebär också att något radikalt nytt måste ha skett, vid någon tidpunkt i historien. Kärleken som vi tänker oss den idag ska alltså ha fötts, eller ”uppfunnits”, vuxit fram ur vissa kulturella och sociala omständigheter.

En vanlig uppfattning har länge varit att man kan spåra det nutida kärleksidealets uppkomst till det sena 1700-talet eller det tidiga 1800-talet. Det var då, har många hävdad, som en ”känslans revolution” ägde rum, till följd av en rad samverkande förändringar i ekonomi, politik och samhällsliv som på olika sätt lyfte fram den enstaka individens betydelse till skillnad från ett äldre, mer grupporienterat samhälle, där sådant som plikt, tradition och ansvar mot släkt och familj ska ha varit viktigare. Denna ökade betoning av den självförverkligande, unika människan, ska ha fört med sig en ny syn på kultur, litteratur och konst, och därmed även en ny uppfattning om betydelsen av att låta ens känslor vägleda en i livet.

Och till det hörde då, går tanken, detta med att drömma om och längta efter den passionerade, romantiska kärleken. Det var alltså först då som man på allvar ska ha börjat hylla det drabbande och ödesbestämda mötet mellan två självständiga människor. Paret som är redo att övervinna alla hinder för att få varandra och som möts inte bara i kropp utan också i ande och själ, ett ömsesidigt och intimt möte som leder till en relation som varar livet ut, gärna i all evighet, bortom dödens gränser.

Den som fullbordar mig. Den jag är menad att vara med. Min själsfrände, min evigt älskade.

Idén om att en ny människosyn skapades under denna tid, i spåren av upplysningens och romantikens dramatiska uppgörelser med äldre normer och ideal, har funnits med oss länge nu. Och nog bör det väl ha fört med sig även en ny syn på kärlek?

Ändå undrar jag alltså om det stämmer. Var det så kallade romantiska kärleksidealet verkligen så nytt som det ofta påstås?

Och det tvivlet kommer då inte bara av att jag själv i historiska källor tycker mig ha sett människor som har betett sig minst lika passionerat

som någonsin Goethes Werther, och det långt innan romantikens diktare började idealisera sådana känslor och filosoferna uppmanade människor att leva ut dem i sin vardag. Utan framförallt för att jag har stött på liknande uppfattningar i en rad nyare historiska studier. Av dessa mycket konkreta och jordnära undersökningar, som har sett närmare på hur det egentligen gick till då människor förr valde partner, och vilken roll *kärlek* spelade för den saken, framgår att den traditionella bilden av äldre tiders kärlekslösa förhållanden inte stämmer, eller i varje fall är kraftigt överdriven. Visst var många människor förr fångade av sådant som äktenskap som tvingats på dem, och visst straffades många hårt och brutalt om de gav efter för sina känslor. Och visst uppmanades många unga att inte följa sitt hjärta när de skulle välja sin partner, utan blev tillsagda att lyda klokare röster. Men det gällde långt ifrån alla.

I Sverige har forskare som Malin Lennartsson, Arne Jarrick, Kekke Stadin, Brita Planck och Annika Sandén visat att passionerad kärlek hade större betydelse för vilka man gifte sig med långt tidigare än vad tanken om en genomgripande "känslornas revolution" mot slutet av 1700-talet rimligen förutsätter. På annat håll har historiker pekat på att ett kärleksideal som är slående likt det moderna var etablerat redan i 1100- och 1200-talets England. Ännu tidigare hittar man förstås den antika kärleksdiktningen, som på många sätt vittnar om en uppfattning om kärlek som är svår att skilja från sentida berättelser om passionens omvälvande kraft.

Samtidigt är det förstås ingen tvekan om att de ekonomiska och sociala omständigheter som styrde människors kärleksliv förr på många sätt var radikalt annorlunda än de är idag. Och på något sätt borde det rimligen ha påverkat hur människor tänkte kring, uppfattade och uttryckte sina romantiska känslor.

Frågan är bara på vilket sätt. Det är vad jag tänker fördjupa mig i på sidorna som följer. Med hjälp av en rad olika historiska studier vill jag försöka skildra hur det moderna kärleksidealet uppstod, i den del av världen där jag själv lever, i nordvästra Europa med dess speciella kulturella bakgrund, och på vilket sätt detta ideal i olika skeden av historien har gått att förverkliga i människors intima relationer. Det innebär att jag även kommer att berätta om de mer övergripande samhällsförändringar som har ägt rum – hur sådant som stat och kyrka, släkt och

familj, omväxlande har försökt kontrollera och befria det märkvärdiga fenomen som vi kallar kärlek.

För att göra det på riktigt måste man också se på hur de rent materiella omständigheterna har påverkat människors liv. Hur de har försörjt sig, hur familjelivet har sett ut, och hur detta sin tur har skapat ramarna för den vardag där män och kvinnor befinner sig, och där de kämpar med att försöka leva sina liv på det sätt som de själva önskar. Man kan alltså säga att jag kommer att försöka berätta om både samhället och hjärtat, och om det komplicerade samspel som alltid äger rum mellan dessa två storheter.

Varför denna bok, just nu? När jag skriver de här raderna, i början av 2025, råder krig i Ukraina, Palestina, Jemen och Sudan och på ytterligare andra håll runt om i världen. Samtidigt är antidemokratiska och främlingsfientliga krafter på frammarsch. Hela tiden omges vi också av de alltmer påtagliga följderna av den tilltagande klimatkrisen. Världen tycks helt enkelt hopplöst mörk, i varje fall då man enbart riktar blicken mot det mörka. Kanske är det just därför, för att i någon mån lindra den förtvivlan som det är så lätt att uppfyllas av, som jag känt en sådan lust att ägna mig åt just kärleken. Kärleken som en dröm, men också som en verklighet, som en ständigt närvarande möjlighet i människors liv.

Därmed inte sagt att detta bara kommer att vara en upplyftande berättelse. För kärlekens historia är också dyster. Där finns kärlek som krossas, där finns övergrepp och förtryck, där finns bara alltför många som har förhindrats att leva ut sin längtan. Och även då människor för en tid finner lycka i en besvarad kärleksrelation följs den alltid av en skugga av förlust. Ingen passion varar trots allt för evigt.

En berättelse om kärlek blir därför alltid i slutändan även en berättelse om förlust, om smärta och sorg likaväl som om glädje och lycka.

Men detta projekt handlar också om att jag vill försöka förstå mig själv och den samtid jag har omkring mig lite bättre. Jag lever i 2020-talets Stockholm, i ett Sverige som präglas av ekonomiskt välstånd för en stor majoritet men där radikala förändringar har ägt rum när det gäller villkoren för hur människor i vardagen lever tillsammans. För inte särskilt länge sedan, i ett historiskt perspektiv, var sex mellan personer som inte var gifta med varandra straffbart, liksom mellan personer av samma

kön, skilsmässa var sällsynt och bara en liten del av befolkningen levde ensamma, i egna hushåll utan andra att ta ansvar för eller ha sällskap med. En snabb och omfattande avreglering av människors intima relationer har ägt rum, vilket har skapat både frihet och osäkerhet. Till detta kommer förstås, på senare år, framväxten av digitala medier och mötesplatser, som ofta tänks ha haft en djup och grundläggande påverkan på hur människor möter varandra.

Vad har egentligen hänt med kärleken i allt detta?

Å ena sidan omges vi som lever idag av ett ständigt flöde av berättelser som idealiserar den intensiva passionen och den romantiska kärleken. I sånger, böcker och filmer möter vi bilder av förälskelse, av lyckad och misslyckad kärlek, och det presenteras gärna som avgörande för hur lyckliga vi kommer att bli under vår tid på jorden. På så vis kan det sägas att vårt samhälle är besatt av kärleken som kanske aldrig förr. Och då har det ändå redan gått mer än hundra år sedan Ellen Key skrev att den moderna människan har börjat se på kärleken som en religion, att den har blivit en sekulär ersättning till forna tiders gudstro. En liknande tanke har nyligen förts fram igen, av den amerikanske filosofen Simon May. Även May talar om att människor i västvärlden har gjort religion av kärleken och börjat beskriva den som det högsta goda. ”Kärleken är det som består av oss när vi dör”, kan man höra människor säga. Eller så säger man, som det högsta tänkbara beröm, om en person som gått bort att han eller hon i varje fall ”levde i kärlek, och ett sådant liv är aldrig förgäves”. May beskriver det som att även de mest gudlösa människor idag faller på knä och tillber Kärleken – den kraft som förväntas fylla våra liv med mening, skönhet och värde, och som därmed är det enda ideal som omfattas av i princip alla även i denna postmoderna tid.

Samtidigt finns en annan och radikalt annorlunda uppfattning, framförd av till exempel den franska sociologen Eva Illouz. Enligt denna är den romantiska kärleken i själva verket död, eller i varje fall döende. Och detta på grund av dagens extremt kommersialiserade kapitalistiska samhälle, som gör varor av våra känslor och tillåter oss att med ett klick på en dejtingapp skaffa en relation för en stund som inte behöver betyda mer än att gå på bio eller köpa en kopp kaffe. Även kärleken har blivit till en produkt som är till salu på ”känslornas stormarknad”, som saken har uttryckts.

Detta innebär i sin tur, enligt Illouz och andra som argumenterar på liknande sätt, att allt färre människor idag vågar eller ens vill släppa taget och utsätta sig för de omvälvningar som en stark kärleksrelation nästan alltid för med sig. Enligt detta sätt att se på saken har den romantiska kärleken inte alls segrat utan tvärtom solkats ner och avförtrollats, till den grad att människor har slutat tro på dess makt.

Kan båda dessa bilder av det moderna kärlekslandskapet vara korrekta på en och samma gång? Det är förstås tänkbart. Kärleksidealet skulle kunna vara starkare än någonsin, som May hävdar, samtidigt som verkligheten, som Illouz säger sig beskriva, gör det omöjligt att förverkliga detta ideal. Ändå är det svårt att komma ifrån känslan av att något skaver i dessa olika berättelser.

Att i någon mån pröva de två perspektiven mot den historiska bakgrunden blir därför slutmålet för denna bok. På vilket sätt är 2000-talets kärleksrelationer egentligen nya jämfört med det som har varit tidigare? Och hur ska man bedöma dessa nyheter? Som ett framsteg, ett bakslag eller bara en något förändrad variant av samma gamla plåga?

Tanken är förstås inte att skriva den slutgiltiga boken när det gäller detta ämne, det sista ordet om kärlek lär aldrig bli sagt. I första hand bör den här boken snarare ses som en rapport från min egen nyfikna resa genom kärlekens historia, ett försök att dela med mig av något av allt som jag har läst om och funderat över under arbetets gång. Vad är det egentligen vi talar om när vi talar om kärlek? Vad skulle vi önska att kärleken var? Till och med: kan man föreställa sig ett bättre tillstånd, ett samhälle där fler, kanske till och med alla, får uppleva starka och meningsfulla kärleksrelationer?

Det sista kan låta utopiskt, men det är i så fall en utopi som människor länge har varit uppfyllda av. De som har velat se ett nytt och bättre samhälle har ofta också föreställt sig en ny och förbättrad form av kärlek, vilket vi snart kommer att märka.

Det som följer är en berättelse om hur människor har tänkt sig kärlek, hur de har drömt om den och hur de har levt den.